

Za krize je lepší na penězích sedět

Jsem uprostřed velké krize, o níž nevíme, kdy skončí. Proto bych doporučoval být, co se týče peněz, maximálně opatrný – držet úspory, říká **Radomír Lapčík**, zakladatel a hlavní vlastník nejmladšího českého peněžního ústavu Trinity Bank. S jedinou výjimkou: „Smysluplnou investici je pořízení bytu,“ připomíná bankéř.

IVANA PEČINKOVÁ

LN Jak se dá zbohatnout, aby si člověk mohl založit vlastní banku? Jen minimální základní kapitál činí 500 milionů korun...

Pokud chce někdo podnikat, doporučuji mu přečíst si knihu *Good to Great* od Jimu Collinse, která je o tom, jak z dobré firmy udělat skvělou. Vyšlo to i v češtině. Celých 25 let, co tu knihu znám, si ji mohu otevřít a stále něco nacházím. Základem podnikání je vášně být nejlepší.

Vášně být bohatý není totéž. Podle mě je návodem na vznik bohatství vzorec pro složené úrokování. Kniha Warrena Buffetta se jmenuje *Směšná koule*. Je to vzorec, který znamená dlouhodobý, soustavný rozvoj. Každý rok o trochu víc. A když se na to pak člověk podívá za dlouhou dobu, výsledek může být velmi překvapivý. To je za tajemstvím Buffettova úspěchu. A to je i můj styl: práce a soustavnost. A zaměřit se na jeden produkt... Takže – vytrvalost a každý rok něco zlepšit, něco přidat.

LN A na jaký produkt jste se zaměřil vy?

Už během svých studií na Vysokém učení technickém (VUT) v Brně jsem si uvědomil, že chci pomáhat lidem investovat, naspolit si nebo zbohatnout. VUT byla taková dobrá, rakousko-uherská škola, kde bylo hodně těžké matematiky, což bylo pro mou budoucnost ve světě financí vhodné. Vždy se mi líbilo švýcarské bankovníctví, dlouhodobý vztah ke klientovi, služby šité na míru jeho potřeb. A tehdy, před těmi 25 lety, tady byly jen velké polostátní banky se špatnými službami. Tak jsem s tím šel. A dnes máme výji-

FOTO: MAJRA - TOMAŠ KRST

mečné vztahy s klienty už desítky let. Spolupracuji s námi už jejich synové, a dokonce i vnuci.

LN Jak jste tedy našel tu půlmiliardu základního kapitálu na založení Trinity Bank?

V roce 1996 jsem založil Moravský peněžní ústav. Vkladem deseti tisíc korun a nákupem starého počítače IBM za osm tisíc. Pomáhali mi s tím tři studenti. S nimi jsme psali smlouvy, programovali software. Jeli jsme takhle celé týdny včetně víkendů.

LN A kdy jste měl pohromadě tu půlmiliardu?

Než jsem získal bankovní licenci, trvalo to 20 let. Ale na kapitál přes půl miliardy jsme se dostali už dávno před tím. Jenže vybudovat všechny regulační systémy, které jsou k založení banky nut-

né, nám zabralo hodně času. Provozovat banku, aby člověk splnil všechny požadavky na účetnictví, výkaznictví, IT systémy a vše, čemu se říká řídicí a kontrolní systém, stojí nejméně 50 milionů korun ročně.

LN Dvacet let čekání na licenci?

My Zlíňáci jsme ovlivnění Baťovými hesly, jako například „z kapek moře, z haléřů miliony“. Máme v sobě, že soustavnou práci a orientaci na klienta se dá vybudovat úspěch. Ostatně si myslím, že Češi jsou světově výjimeční ve vytrvalosti. Například řetězec rychlého občerstvení McDonald's vybu- doval pan Kroc, jehož rodiče byli do Plzně. A Ivan Lendl, jak říkají mnohem mladší tenisté, změnil tenis svým přístupem, tou svou vytrvalostí. Anebo Jäger a ta jeho obrovská disciplína – dva tréninky denně! Nebo Martina Navrátilová či běžec Emil Zátopek...

I já jsem už jako malý měl vkladní knížku, protože jsem každé léto pracoval a dostával za to peníze od dědečka. Sbírali jsme železo, papír a další. Pak jsem pomáhal otci, který začal už před revolucí podnikat jako živnostník, což bylo povolené. Vyráběli jsme a montovali satelitní televize.

LN Kolik vám na té vkladní knížce přibývalo peněz?

V dětství, od nějaké páté šesté třídy základní školy, to bývala tisícikoruna ročně. Pak i víc. Oba dědové byli baťovci a měli pod kůží heslo pracovat a spořit. Od té doby mám v hlavě, že má smysl pracovat a spořit, nikoliv se dopracovat k majetku nějakou spekulací.

LN Zmínil jste, že je třeba se zaměřit na jeden produkt. Na který produkt jste vsadil vy?

Na spoření. Dávali jsme klientům dobré výnosové podmínky a já jsem cílil hlavně na dobré vztahy. To tenkrát nebylo. Výhoda takového přístupu platí i dnes, i když se vše tlačí online, což je samozřejmě levnější a ziskovější. Na dlouhodobých vztazích s klienty a zajímavém zhodnocení jejich vkladů chci náš byznys stavět i do budoucna.

A zvažuji, že bych k tomu přidal ještě svůj dávný sen a kolísání banky ve Švýcarsku. Ted je na to dobrá doba, koupit švýcarskou banku a pustit se do globální správy majetku. Pracovně hodně ces-

tuji po světě a vidím, že se všichni žene do zvyšování objemů na úkor nízké kvality služeb.

LN Co vlastně dnes mají dělat lidé ve vztahu ke svým úsporám?

Hlavně o ně nepřít. Jsme uprostřed velké krize, o níž nevíme, kdy skončí. Proto bych doporučoval být, co se týče peněz, maximálně opatrný. Nejlépe „sedět na nich“ – tedy držet úspory. A až bude po krizi, tak se pak opatrně rozhlédnout. A půlku peněz držet a půlku dát třeba do dobrých fondů. Ale hlavně – nechat do dlouhospisů, které tady prodávají někteří firmy, které nemají žádnou historii, audit... U pochybných dlouhospisů příjdu bohužel občasné o mnoho miliard.

LN Ty inzeráty, v nichž firmy ještě nedávno nabízely dluhopisy s deseti procentním úrokem a u kterých chybí prospekty emitenta, anebo dokonce jakékoliv informace o jejich hospodářských výsledcích či strategii, na lidi zabírají?

Bohužel ano. Ekonomika je našlapaná penězi, které banky nemají kam umístit. Úroky na spořicích účtech jsou blízko nule. Proto jdou tyhle produkty na obdyt. Já myslím, že lidé mají v takových dluhopisech nebo podílových listech fondů desítky miliard. A tenhle byznys je prakticky neregulovaný. Je to jeden z největších problémů, které dnes máme.

LN Dá se s tím něco dělat?

Ministerstvo financí by mělo přijít s účinnou legislativou. Pomohlo by například, kdyby firma, která chce emitovat vlastní dluhopisy, musela být auditovaná. Dá se určitě vymyslet hodně možností. Ti lidé, co do těch papírů investovali, spoléhají na stát. Může to vést až k občanským demonstracím jako v 90. letech. Pěkně je to popsáno ve filmu *The Big Short (Sázka na nejistotu)* s Bradem Pittem v titulní roli.

Lidé věří, že je stát chrání, a tady je stát nechrání vůbec nijak. Přitom jde o desítky miliard. Obecně jsou úspory lidí chráněné, ale na tyto pochybné dluhopisy se žádná ochrana nevztahuje. Někdo si prostě založí firmu a na ni vydá dluhopisy. A pokud mají prospekt emitenta, tak ČNB jej sice musí schválit po formální stránce, ale bohužel nemá oprávnění posu- zovat investiční záměry. Ty firmy se pak ohánějí tím, že mají prospekt schválený ČNB, ale to neznamená, že mají schválenou i strategii, jak budou nakládat s posbíranými penězi a jak chtějí získané prostředky zhodnocovat.

vat investiční záměry. Ty firmy se pak ohánějí tím, že mají prospekt schválený ČNB, ale to neznamená, že mají schválenou i strategii, jak budou nakládat s posbíranými penězi a jak chtějí získané prostředky zhodnocovat.

LN A kdo má hlavní zodpovědnost za ochranu investorů?

Legislativu pro finanční sektor navrhuje ministerstvo financí. Je pak na parlamentu, zda navržené zákony podpoří. Ministerstvo financí by tedy mělo připravit relevantní legislativní kroky. Například si myslím, že máme v Česku robustní auditorský systém. Auditři jsou dobře regulováni. Takže pokud by každá emise dluhopisů musela být auditovaná, úplně by to stačilo. Když by se pod to měl podepsat auditor, tak by to zabránilo 99 procentům nekalých emisí.

Doporučuji koupit si takové instrumenty, které dávají pravidelné platby, jež mají historii. A nespekulovat na růst ceny. Ať už je to třeba ropa, nebo zlato, nikdo s jistotou neví, jaká bude příští cena.

LN Takže co mají lidé dělat s úsporami dnes?

Ted je krize – nezádužovat se. Jedinou smysluplnou investicí je pořízení bytu. To je celoživotní investice. Ale stejně se vyplatí ještě chvíli počkat, až ceny bytů klesnou na trochu rozumnější úroveň. Takový nákup pak v dlouhodobém horizontu dává smysl.

LN Kam tedy mají lidé investovat?

Třeba do solidních fondů. Ale až po krizi. Ceny akcií nyní kolísají a podílové fondy, pokud jsou složeny z akcií, tak budou v tomto období také kolísat. Pokud jsou složeny ze státních dluhopisů, tak jsou

Radomír Lapčík (51)

- Vystudoval Vysoké učení technické v Brně a Nottingham Trend University v Británii.
- Roku 1996 založil Moravský peněžní ústav – spořitelni družstvo.
- V prosinci 2018 kampelička získala bankovní licenci a v lednu 2019 se stala bankou. Ta se loni v únoru přejmenovala na Trinity Bank.
- Vlastní další finanční firmy v Česku i v zahraničí.
- Vyučuje na Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně.

bezpečné, ale jejich výnos bude hodně nízký. Takže teď v krizi bych každému doporučoval obezřetnost, zvláště protože ta krize je nová. Předchozí krize nás naučily dívat se na věci určitými prizmaty, ale na tu aktuální to není vhodné.

Zažíváme bohužel tři krize současně. Za prvé je to očekávaná korekce po bezprecedentním deseti-letém období růstu. Neplánovaně přišla covidová krize, která je obtížně předvídatelná z hlediska délky a dopadu na ekonomiku. A poslední je malá ropná krize. Predikovat tedy budoucí vývoj ekonomiky je velice obtížné. Je třeba připravit se i na těžší období.

LN Co mají dělat lidé, kteří mají celoživotní úspory řekněme 300 či 400 tisíc korun? Nesežere jim je inflace?

Inflace byla strašákem ještě v lednu či v únoru, kdy setrvala rostla a ČNB proto byla nucena zvýšit sazby. Nyní v krizovém období je očekávaný propad inflace a úrokové sazby poklesly. Například v Evropě mají i pětileté dluhopisy záporný výnos. Takže skutečně by lidé měli setrvat v úsporách a nezvyšovat zadlužení.

LN Co říkáte rostoucím cenám zlata?

Nedoporučoval bych nikomu spekulativní investice. Jak říká Warren Buffett, je vhodné investovat do instrumentů, které mají cash-flow. Nesou tedy například úrok, dividendu, podíly na výnosech a podobně. Takže doporučuji koupit si takové instrumenty, které dávají pravidelné platby, jež mají historii. A taktéž nespekulovat na růst ceny. Ať už je to třeba ropa, nebo zlato, nikdo s jistotou neví, jaká bude příští cena.

LN Jaké rozměry vlastně mají vaše podnikatelské aktivity?

Po pětadvaceti letech budování má Trinity Bank bilanční sumu skoro 20 miliard korun a pečujeme téměř o 25 tisíc klientů. Uprímě mě těší, že u našich dlouhodobých klientů se staráme i o jejich další generace. Staráme se o jejich syny a občasy už i o vnuky. Máme spolu výborné vztahy a vážím si jejich důvěry.

Firmní klientelu obsluhuje moje společnost SAB Finance. Roční obrát je řádově 300 miliard korun a devizové služby zajišťuje pro více než 18 tisíc firem. SAB Finance je lídrem na devizovém trhu a obsluhuje 20 procent českého exportu a importu. Pro další rozvoj v Evropské unií budují FCM Bank na Maltě. Můj záměr investovat do FCM Bank v roce 2017 kladně posoudila ECB a umožnila mi tak další rozvoj v Evropské unií skrze udělení evropské bankovní licence. To mi umožňuje působení v rámci celé EU. V letošním roce jsme vstoupili na silný německý trh a zájem Němců spořit u FCM Bank je značný.

Britský trh, který čítá neuvěřitelných 5,5 milionu firem, začíná obsluhovat SAB Corporate Finance v Londýně a v rámci globální expanze analyzujeme vstup na trh Spojených států amerických. K tomu slouží SAB NY LLC s adrese na Wall Street.